

Η εφαρμογή της ΟΔΗΓΙΑΣ SEVESO II και η εξέλιξη των προτύπων σχετικών με την αξιοπιστία του εξοπλισμού

Σ. Μεγαλόφωνος

RESQ Consulting , Μακεδονομάχων 3, Βύρωνας 16233, Αθήνα

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η εφαρμογή της οδηγίας SEVESO σαν αποτέλεσμα του καταστροφικού ατυχήματος στο εργοστάσιο παραγωγής φυτοφαρμάκων στο SEVESO της Ιταλίας το 1976, ξεκινάει το 1982 με την πρώτη Οδηγία SEVESO I (82/501/EOK) του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Η SEVESO I μέχρι το 1988 τροποποιήθηκε 2 φορές με κύριο στόχο τη διεύρυνση του πεδίου εφαρμογής της, στον τρόπο αποθήκευσης των επικίνδυνων ουσιών. Αιτία των τροποποιήσεων αυτών, ήταν τα σοβαρά ατυχήματα που έλαβαν χώρα την περίοδο αυτή στο Μποπάλ της Ινδίας και στη Βασιλεία της Ελβετίας.

Η SEVESO I αντικαταστάθηκε από την SEVESO II (96/82/EC) το 1996 εισάγοντας αλλαγές που αφορούσαν κυρίως νέα εργαλεία πρόληψης όπως την καθιέρωση της εφαρμογής συστημάτων διαχείρισης ασφάλειας, των σχεδίων έκτακτης ανάγκης, και των επιθεωρήσεων επιβεβαίωσης εφαρμογής. Επίσης γίνεται αναφορά στον σχεδιασμό των χρήσεων γης με βάση τα αποτελέσματα των μελετών ασφαλείας. Τέλος εισάγεται η υποχρέωση για μια αναλυτική εκτίμηση της επικινδυνότητας βασισμένη στα πιθανά σενάρια ατυχημάτων και τον υπολογισμό των συνεπειών. Ο προσδιορισμός των συνεπειών οδηγεί στην υποχρέωση ενημέρωσης του ευρύτερου πληθυσμού σχετικά με τους κινδύνους και τη στάση που πρέπει να κρατήσει σε περίπτωση ατυχήματος.

Παράλληλα με την εξέλιξη της οδηγίας SEVESO και ανεξάρτητα από αυτή αναπτύσσονται πρότυπα και κανονισμοί που έχουν ως αντικείμενο τον προσδιορισμό της αξιοπιστίας του εξοπλισμού και των συστημάτων ασφάλειας σε βιομηχανικές εγκαταστάσεις όπως:

- Ενόργανα συστήματα ασφάλειας: ISO 61511
- Εκρήξιμες ατμόσφαιρες ATEX : ISO 60079
- Συστήματα ηλεκτρικής ενέργειας : ISO 61936

Η εφαρμογή της SEVESO II έχει δείξει ότι οι επιπτώσεις έχουν επαναλαμβανόμενο μοτίβο συμπεριφοράς για συναφείς εγκαταστάσεις. Οι επιπτώσεις αυτές επιβάλουν την εφαρμογή πρακτικών και συστημάτων που οδηγούν στην ελαχιστοποίηση της συχνότητας εμφάνισης εκείνων των γεγονότων που οδηγούν αναπόφευκτα στην εκδήλωση ατυχημάτων μεγάλης έκτασης.

Η τυποποίηση των συνεπειών και αντιστοίχησή τους με τις ελάχιστες απαιτήσεις αξιοπιστίας του εξοπλισμού που συμμετέχει στην εκδήλωση των προσδιορισμένων σεναρίων καθώς επίσης και η συνεχής επιθεώρηση εφαρμογής και διατήρησης των επιπέδων αξιοπιστίας, αποτελεί ένα πρώτο βήμα έτσι ώστε να είναι δυνατή η ελαχιστοποίηση διακινδύνευσης κατά την λειτουργία των εγκαταστάσεων.